

Cehovska tradicija

Poleg Primoževe žage za Kaščo, ki je danes vključena v klavniške obrate, stoji zunaj ograje še majhna hišica, kjer je sedaj veterinarska postaja. V tem prostoru so bile vsaj od 16. stoletja strojarske stope, last strojarskega ceha. Več podatkov najdemo v knjigi dr. Blaznika. V mojih otroških letih so še delovale. Bile so na vodni pogon. Včasih je popoldne prišel stari ledrar Šubic, po domače Kraševcec, in pognal stope. V notranjosti je hroplo in pokalo, da me je bilo strah, dedec pa se je skrtil za temnimi vrati. Kako so hišico danes olastnili, namenoma nisem sledil. Bila je cehovska. Cehi so bili že davno odpravljeni. Toda v Loki so se obdržali in je staro pravno ureditev podpiral celo župan in pravnik Niko Lenček še leta 1898. Poglejmo, kakšen spis se je ohranil med obrtnimi zadevami stare loške občine. Zanimiva je tradicija in občinska ekspeditivnost.

Prošnja - Leo Lavrič prosi slavno "mestno županstvo" za posredovanje pri strojarski zadrugi ljubje tolči, v zadruginih stopah.

Slavno "Mestno županstvo"

Podpisanec kot zastopnik Ivane Lavrič, prej Volčič, strojarice tu, prosi "slavno mestno županstvo", da posreduje zaradi pravice, katero ima strojarska obert pri stopah za ljubje tolči, kateri pravici se pa gosp. Janez Jesenko strojar tu brani, in prepoveduje usako tolčenje od strani Ivane Lavrič.

Nadalje prosi "slavno mestno županstvo", da ga upraša kaka prikupnina je pravilno; pri nadaljevanju strojarske oberti po rancem Francetu Volčič za plačati, da ne polna kakor kak novo začeni.

Upam da slavno "mestno županstvo" tej moji prošnji o posredovanju ustreže, ter poizve prikupnino katera je po pravilih strojarske zadruge pravilna.

Leo Lavrič

Škofja Loka 12. septembra 1898.

Štampiljka

Mestni urad Škofja Loka, Praes. 12. 9. 1898, št. 1213.

Pokličeta se gospoda Leo Lavrič in Janez Jesenko na 16. t. m. dopoldan ob 11. uri.

14. 9. Lenček.

Gospodu Leo Lavriču kot zastopniku Ivane Lavrič udove Volčič strojarice v Škofji Loki.

Na Vašo prošnjo dne 12. 9. 98. št. 1213 se Vam naznanja, da je gospod Janez Jesenko iz Škofje Loke pri današnjem uradnem zaslišanju izjavil, da on kot načelnik tukajšne strojarske družbe (Ledrerzunft) Vaši ženi kot naslednici Franceta Volčič ne more dovoliti tolčenje ljubja na družbenih stopah, ker je imela ona to pravico le toliko časa dokler je bila udova, Vam pa zaradi tega ne ker niste izučeni strojar.

Mestno županstvo v Škofji Loki, 16. 9. 98.

Lenček.